

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 19. marts 2019

JOURNAL NR.
RA-2017-3200506-1

SAGSBEHANDLER: CVI/

Sagsbehandlingstiden i sager med videoafhøring af børn

4. kvartal 2018

1. Rigsadvokaten orienterede den 14. november 2018 Justitsministeriet om sagsbehandlingstiden i sager med videoafhøring af børn for 3. kvartal 2018 på baggrund af de regionale statsadvokaters tilsyn med området. Tilsynet omfatter 1. videoafhøring af børn under 15 år, der er forurettede i en straffesag, hvor det er udgangspunktet, at en eventuel videoafhøring bør søges gennemført hurtigst muligt og, hvis det er praktisk muligt, inden en uge fra anmeldelsen.

Hermed følger orientering om sagsbehandlingstiden for 4. kvartal 2018 og et samlet overblik for 2018.

I 4. kvartal 2018 kan peges på følgende overordnede konklusioner:

- 1 politikreds har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage.
- 1 politikreds har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage.
- 5 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger.
- 4 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger.
- 1 politikreds har ingen videoafhøringer haft i 4. kvartal.

- Andelen af videoafhøringer i 4. kvartal 2018 gennemført
 - Inden for 7 dage udgør 44%.
 - Inden for 8 - 14 dage udgør 26%.

- Inden for 15 - 30 dage udgør 15%.
 - Over 30 dage udgør 15%.
- Sager vedrørende vold, tvang eller lignende udgør 63% for 4. kvartal 2018. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i disse sager er 11,6 dage for kvartalet og 13,3 dage for hele 2018.
 - Sager vedrørende seksualforbrydelser udgør 33% for 4. kvartal 2018. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i disse sager er 54,0 dage for kvartalet og 28,2 dage for hele 2018.
 - Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er samlet set 26,8 dage på landsplan i 4. kvartal 2018. Der er tale om en væsentlig stigning i forhold til 3. kvartal 2018, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan var på 15,1 dage.

Det skal bemærkes, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 4. kvartal 2018 i høj grad påvirkes af en meget stor efterforskning fra Syd- og Sønderjyllands Politi vedrørende grooming (Operation TAHCPANS) med potentielt flere hundrede forurettede børn under 15 år.

Syd- og Sønderjyllands Politi har anmodet de fleste øvrige politikredse om assistance til videoafhøring af de potentielt forurettede børn, der foreløbigt er identificeret i sagen. Bl.a. som følge af efterforskningens omfattende karakter er de fleste anmodninger først fremsendt til de andre politikredse flere måneder efter anmeldelsesdatoen.

Den omtalte sag påvirker i væsentligt omfang den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan. Efterforskningen, der er meget omfattende og omfatter efterforskningsskridt i udlandet, pågår fortsat, og det forventes, at der i de kommende måneder skal videoafhøres et stort antal yderligere potentielt forurettede børn i sagen.

Fraregnet videoafhøringer foretaget som assistance i Operation TAHCPANS er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan i 4. kvartal 12,7 dage mod 15,1 dage i 3. kvartal 2018, idet

- 2 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage.
- 4 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 10 dage.
- 2 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage.
- 2 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger.
- 1 politikreds har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger.

2. Dataoverblik for 2018

Rigspolitiet opgør data om gennemførte videoafhøringer, som udarbejdes på baggrund af løbende manuelle indberetninger fra politikredsene. Politikredsenes data er dynamiske, idet der bl.a. tages hensyn til korrektion af indtastningsfejl og forsinkede opdateringer. Datatræk for en given periode kan derfor være korrigeret ved senere udtræk i forhold til tidligere udtræk, og det følgende dataoverblik skal ses i lyset heraf. Datatræk er opgjort pr. 1. februar 2019.

Sagsbehandlingstiden for 2018 (gennemsnitlig sagsbehandlingstid i 4. kvartal fraregnet sager fra Operation TAHCPANS er angivet i parentes):

Politikreds	1.kvartal 2018	2. kvartal 2018	3. kvartal 2018	4. kvartal 2018
Nordjyllands Politi	11 dage	7 dage	7,6 dage	6,2 dage
Østjyllands Politi	15,6 dage	20,4 dage	12 dage	18,0 dage (9,5)
Midt- og Vestjyllands Politi	13,8 dage	10,9 dage	23,6 dage	14,8 dage (9,7)
Sydøstjyllands Politi	12,7 dage	10,0 dage	8,7 dage	27,3 dage (19,6)
Syd- og Sønderjyllands Politi	12,4 dage	12,6 dage	22,3 dage	19,1 dage
Fyns Politi	24,6 dage	21,4 dage	30,5 dage	20,5 dage (12,1)
Sydsjællands og Lolland Falsters Politi	21,4 dage	15,5 dage	8,1 dage	12,1 dage (12,2)
Midt- og Vestsjællands Politi	23,1 dage	10,5 dage	6,9 dage	45,1 dage (26,5)
Nordsjællands Politi	19,8 dage	9,7 dage	11,5 dage	88,9 dage (7,5)
Københavns Vestegns Politi	7,2 dage	7 dage	8,3 dage	15,0 dage (6,5)
Københavns Politi	9,1 dage	9,3 dage	9,4 dage	21,1 dage (8,4)
Bornholms Politi	2,4 dage	5,6 dage	-	-

Antal videoafhøringer omfattet af tilsynet i 2018 (antal i 4. kvartal fraregnet sager fra Operation TAHCPANS er angivet i parentes):

Politikreds	1. kvartal 2018	2. kvartal 2018	3. kvartal 2018	4. kvartal 2018
Nordjyllands Politi	27	21	47	43
Østjyllands Politi	19	18	16	25 (23)
Midt- og Vestjyllands Politi	42	45	39	46 (44)
Sydøstjyllands politi	26	40	30	48 (44)
Syd- og Sønderjyllands Politi	67	88	91 (80)	73 (70)
Fyn	44	40	50	75 (70)
Sydsjælland og Lolland Falsters Politi	62	48	56	82 (80)
Midt- og Vestsjællands Politi	36	32	12	57 (47)
Nordsjællands Politi	32	54	36	63 (30)
Københavns Vestegns Politi	39	44	43	64 (58)
Københavns Politi	59	42	45	58(51)
Bornholms Politi	7	8	0	0
I alt	460	480	465 (454)	634 (560)

Fordeling på sagstyper i hele 2018 (4. kvartal angivet i parentes):

Politikreds	Vold, tvang eller lign.	Seksuelforbrydelser	Undersøgelse/ Andet
Nordjyllands Politi	87 (34)	45 (5)	6 (4)
Østjyllands Politi	54 (16)	17 (7)	7 (2)
Midt- og Vestjyllands Politi	125 (29)	37 (17)	10 (0)
Sydøstjyllands Politi	102 (31)	41 (17)	1 (0)
Syd- og Sønderjyllands Politi	230 (58)	85(14)	4 (1)
Fyns Politi	143 (53)	53 (18)	13 (4)
Sydsjællands og Lolland Falsters Politi	169 (56)	76 (26)	3 (0)

Midt- og Vestsjællands Politi	68 (24)	41 (20)	28 (13)
Nordsjællands Politi	86 (18)	84 (44)	15 (1)
Københavns Vestegns Politi	142 (46)	28 (17)	20 (1)
Københavns Politi	139 (34)	61 (24)	4 (0)
Bornholms Politi	10 (0)	1 (0)	4 (0)
I alt	1.355 (399)	569 (209)	115 (26)

Antal afhøringer i 2018 fordelt på antal videoafhørere:

Politikreds	Afhøringer i 2018	Afhørere (antal pr. afhører)
Nordjyllands Politi	162	10 (16,2)
Østjyllands Politi	103	8 (12,8)
Midt- og Vestjyllands Politi	211	8 (26,3)
Sydøstjyllands Politi	194	9 (21,5)
Syd- og Sønderjyllands Politi	397	8 (49,6)
Fyns Politi	257	9 (28,5)
Sydsjællands og Lolland Falsters Politi	331	13 (25,4)
Midt- og Vestsjællands Politi	171	11 (15,5)
Nordsjællands Politi	205	9 (22,7)
Københavns Vestegns Politi	220	10 (22,0)
Københavns Politi	262	17 (15,4)
Bornholms Politi	18	2 (9)

3. Årsager til fristoverskridelser

De årsager, som ses at have haft størst indflydelse på den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 4. kvartal 2018, er behovet for yderligere information eller efterforskning forud for videoafhøringen, mangel på ressourcer hos politiet eller andre begrundelser. Disse 3 kategorier udgør 66 procent af alle sager, hvor fristen er overskredet. Fristoverskridelser, der skyldes hensyn til afgørende koordinering i sagen, udgør også en ikke ubetydelig andel.

Årsager til fristoverskridelser i 4. kvartal 2018

Årsag til fristoverskridelse	Antal	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid
Yderligere information eller efterforskning påkrævet	88 (25%)	68 dage
Anden begrundelse	74 (21%)	70 dage
Mangel på ressourcer i politiet	70 (20%)	17 dage
Planlægning af knibtangsmanøvre	30 (8%)	13 dage
Afhørte forhindret	21 (6%)	16 dage
Hensyn til afgørende koordinering i sagen	19 (5%)	45 dage
Mangel på afhøringsfaciliteter	18 (5%)	13 dage
Nødvendig deltager forhindret	17 (5%)	21 dage
Visitations eller ekspeditionsfejl	11 (3%)	17 dage
Revurdering af behovet for afhøring	3 (1%)	239 dage
Hjemmebesøg prioriteret	3 (1%)	14 dage
Mangel på ressourcer i anklagemyndigheden	1 (0%)	9 dage

Yderligere information eller efterforskning påkrævet og hensyn til afgørende koordinering i sagen

Antallet af sager og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skal særligt ses i lyset af, at de to årsager til fristoverskridelse er anført i et stort antal af de sager, som politikredsene har overtaget som led i assistance til Operation TAHCPANS.

Anden begrundelse

Denne sagskategori dækker over forskellige situationer. Kategorien er bl.a. anvendt i tilfælde, hvor fristoverskridelsen skyldes mangel på kapacitet i børnehuset, hvor sager er blevet genoptaget og i forhold til sager overtaget som led i assistance til Operation TAHCPANS.

Det bemærkes, at nogle sager henført under "anden begrundelse" rettelig burde have været henført under en af de øvrige kategorier.

De regionale statsadvokater har oplyst, at de vil drøfte udfordringerne i forhold til kapaciteten i børnehusene med de relevante politikredse. Statsadvokaterne vil fortsat have fokus på at sikre, at kategorien "anden begrundelse" anvendes korrekt.

Mangel på ressourcer i politiet

Også i 4. kvartal 2018 er manglende ressourcer i politiet anført som begrundelse for fristoverskridelse i et betydeligt antal sager. Denne begrundelse har været anført som en af hovedårsagerne til fristoverskridelser i 1.-3. kvartal 2018.

Ressourceproblematikken for 4. kvartal 2018 ses navnlig koncentreret om Syd- og Sønderjyllands Politi, som i 46 sager har oplyst dette som årsag til fristoverskridelserne. Politikredsens udfordringer hænger bl.a. sammen med, at kredsens har et meget stort antal videoafhøringer (bl.a. som følge af Operation TAHCPANS), at der mangler videoafhørere, og at der har været sygdom blandt de videoafhørere, man har i kredsens. Politikredsen har i 2018 haft i alt 397 afhøringer og har 8 videoafhørere tilknyttet.

Fyns Politi har i 13 sager angivet mangel på personaleressourcer som årsag til fristoverskridelse.

Københavns Politi, Sydsjællands og Lolland Falsters Politi, Midt- og Vestsjællands Politi og Nordsjællands Politi har i et mindre antal sager begrundet fristoverskridelsen med manglende ressourcer i politiet.

Med undtagelse af Syd- og Sønderjyllands Politi har politikredsene ikke anført, at der er behov for uddannelse af flere videoafhørere.

Statsadvokaterne vil i lyset af udviklingen på ny drøfte resourcesituationen med Rigspolitiet, herunder om der er behov for at uddanne flere videoafhørere og om den nuværende assistanceordning i forhold til kredse, der er særligt udfordrede, bør styrkes.

4. De enkelte politikredse

Fyns Politi har i 4. kvartal 2018 en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 12,1 dage fraregnet assistancesager i Operation TAHCPANS. Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 3. kvartal på 30,5 dage.

Fyns politi har iværksat flere initiativer i form af bl.a. tilførsel af yderligere efterforskere og administrative ressourcer, drøftelser af procedurerne i forbindelse med knibtangsmanøvrer samt iværksættelse af møder med politikredsens kommuner med henblik på en styrkelse af samarbejdet. Initiativerne vurderes at have haft en positiv

effekt. Det er besluttet, at vurderingen af grundlaget for at iværksætte en videoafhøring i tvivlstilfælde i den kommende tid vil blive forelagt en advokaturchef for at lette presset på ressourcerne i politisøjlen. Statsadvokaten i Viborg vil følge udviklingen nøje.

Sydøstjyllands Politi har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 19,6 dage i 4. kvartal 2018 fraregnet sager omfattet af Operation TAHCPANS. Det er den højeste gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de vstdanske kredse og en markant stigning i forhold til 3. kvartal 2018, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var på 8,7 dage.

Politikredsen har oplyst, at én sag med i alt 4 afhøringer, som ikke kunne gennemføres, da familien gik "under jorden", har haft en markant negativ betydning for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

Syd- og Sønderjyllands Politi har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid i 4. kvartal 2018 på 19,1 dage. Politikredsen har navnlig begrundet udviklingen med mangel på politiressourcer. Politikredsen har oplyst, at der er taget initiativ til at uddanne flere videoafhørere, og at man har opslået 7 stillinger.

Statsadvokaten i Viborg følger udviklingen i politikredsen tæt. Det er statsadvokatens forventning, at rekrutteringen af yderligere videoafhørere samt de øvrige initiativer, der er taget, bør kunne forbedre den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Etablering af en satellit til børnehuset i Sydjylland overvejes også.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har i 4. kvartal 2018 en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 12,2 dage, hvilket er en stigning i forhold til 3. kvartal 2018, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 8,1 dage. Politikredsen har fortsat det højeste antal videoafhøringer på Sjælland, hvilket vurderes at spille en rolle i forhold til sagsbehandlingstiden.

Statsadvokaten i København har peget på, at der er behov for at fastholde stort fokus på området i politikredsen og vil bl.a. drøfte behovet for uddannelse af yderligere videoafhørere med politikredsen.

Midt- og Vestsjællands Politis har i 4. kvartal 2018 en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 26,5 dage fraregnet sager omfattet af Operation TAHCPANS, hvilket er en meget betydelig stigning set i forhold til 3. kvartal, hvor kredsen havde en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 6,9 dage.

Den høje gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 4. kvartal skyldes ifølge kredsen i høj grad to afhøringer i en genoptaget sag, hvor sagsbehandlingstiden har været på 352 dage.

Det er Statsadvokaten i Københavns vurdering, at politikredsen overordnet set har etableret gode procedurer på området, men at kredsen er udfordret på ressourcer. Statsadvokaten vil følge udviklingen og fremadrettet sætte fokus på genoptagne sagers behandling (både hos statsadvokaturen og på kreds niveau).

Østjyllands Politi og Midt- og Vestjyllands Politi ligger i 4. kvartal 2018 på henholdsvis 9,5 og 9,7 dage i gennemsnitlig sagsbehandlingstid fraregnet sager omfattet af Operation TAHCPANS.

Statsadvokaten i Viborg finder ikke på nuværende tidspunkt anledning til at iværksætte yderligere tiltag i forhold til disse politikredse.

Nordsjællands Politi har i 4. kvartal 2018 haft en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 88,9 dage. Det skal særligt for politikredsen ses i forhold til, at over halvdelen af de videoafhøringer omfattet af tilsynet, som politikredsen har gennemført i 4. kvartal, er sager omfattet af Operation TAHCPANS. Disse sager kan være fremsendt til politikredsen flere måneder efter anmeldelsesdatoen. Hertil kommer, at politikredsen har oplyst, at yderligere efterforskning var påkrævet i sagerne. Politikredsen har haft en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7,5 dage fraregnet sagerne omfattet af Operation TAHCPANS. Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 3. kvartal 11,5 dage.

Københavns Politi har i 4. kvartal 2018 nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 8,4 dage fraregnet sager omfattet af Operation TAHCPANS. Statsadvokaten i København vurderer, at der fortsat bør være opmærksomhed på at skærme ressourcer til videoafhøring.

Københavns Vestegns Politi har i 4. kvartal 2018 nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 6,5 dage fraregnet sagerne omfattet af Operation TAHCPANS. Nordjyllands Politi ligger tilsvarende godt med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 6,2 dage. Børnholms politi har ikke i 4. kvartal 2018 gennemført videoafhøringer omfattet af tilsynet.

5. Rigsadvokatens bemærkninger

Rigsadvokaten bemærker, at det er bekymrende, at sagsbehandlingstiden i sager om videoafhøring af børn fra 3. til 4. kvartal 2018 næsten er fordoblet.

Det er dog væsentligt at være opmærksom på, at denne udvikling i vidt omfang skyldes én enkelt stor og usædvanlig omfattende efterforskning i Syd- og Sønderjyllands Politi (Operation TAHCPANS). Sagen, der vedrører "grooming" af op til flere hundrede børn og som bl.a. omfatter efterforskning i udlandet, har nødvendiggjort videoafhøring af et stort antal børn over hele landet.

Hvis der bortses fra de videoafhøringer, som er tilknyttet Operation TAHCPANS, er udviklingen i sagsbehandlingstiden på landsplan faldet fra 15,1 dage i 3. kvartal til 12,7 dage i 4. kvartal 2018.

Dette resultat skal holdes op mod, at sagsbehandlingstider i andre enkeltsager også påvirker gennemsnitsresultatet. Det gælder bl.a. de sager, som genoptages, hvor sagsbehandlingstiden typisk vil være markant længere. Det bemærkes herudover, at årsagen til længere sagsbehandling i nogle tilfælde skyldes forhold, som politiet og anklagemyndigheden er uden indflydelse på. Det gælder f.eks. hvis en familie er "gået under jorden", eller hvis barnet opholder sig i udlandet, således at afhøringen ikke kan gennemføres. Endelig kan særlige hensyn tilsige, at videoafhøringen først gennemføres på et senere tidspunkt, f.eks. hvis der er behov for forudgående efterforskning.

Samlet set er det Rigsadvokatens opfattelse, at der er sket fremskridt på området, som afspejler, at der i alle politikredse er blevet arbejdet på at forbedre sagsbehandlingstiderne. Det er bl.a. sket gennem iværksættelsen af en række lokale initiativer, ligesom der fra centralt hold er sat fokus på området.

Den seneste udvikling har samtidig medført, at én enkelt meget stor sag har medført et betydeligt ressourcepres i en lang række politikredse. På den baggrund og i lyset af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan finder Rigsadvokaten derfor, at der er grundlag for, at lade det særlige tilsyn på området fortsætte også i 2019.

Udover at fastholde fokus og understøtte den positive udvikling, der sket i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan siden 2017, er der bl.a. behov for tilsynsmæssigt at se på, om håndteringen og koordineringen af meget store sager (som Operation TAHCPANS) kan styrkes. I sager med potentielt mange forurettede børn, som løbende identificeres i forbindelse med politiets efterforskning, kan der endvidere være behov for at se på, hvordan sagsbehandlingstiden opgøres. Samtidig finder Rigsadvokaten, at fokus på kvalitet i sagsbehandlingen og prioritering af sager bør indgå i tilsynet for 2019.

Som led i tilsynet for 2019 vil Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet derfor:

- iværksætte en ordning, hvor der sammen med Rigspolitiet og de regionale statsadvokater regelmæssigt afholdes møder med de politikredse (politidirektøren), der oplever størst udfordringer på området, med henblik på at drøfte kredsens performance, effekten af iværksatte initiativer samt behovet for yderligere tiltag.
- sætte øget fokus på de politikredse, der har gode gennemsnitlige sagsbehandlingstider, med henblik på at udlede og dele læringspunkter med alle politikredse (best practice).
- følge op på de centrale initiativer, der er iværksat på området, for at vurdere effekten heraf både lokalt og på landsplan (uddannelse, registrering mv.).
- sætte fokus på kvaliteten i sagsbehandlingen samt prioriteringen af sagerne, herunder med inddragelse af erfaringer fra udlandet (f.eks. Norge) og udvalgte interessenter.
- med udgangspunkt i Operation TAHCPANS udtrække læringspunkter - og evt. udvikle nye initiativer - vedrørende fremtidig håndtering og koordinering af meget store sager.
- evaluere formatet og formen for afrapporteringen af tilsynet og opfølgningen herpå.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat